

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika, ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglašavanje najese naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravništvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a nestogu svo polkvrti. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake ili K 5—, odnosno K 2-50 na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., kuli u Puli toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Via Giulia dr. I. kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate

odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Handl' u Trstu.

Matica Hrvatska u Istri.

Ovaj članak primili smo od »Matice Hrvatske«.

Matica Hrvatska je najveća hrvatska književna institucija, i dok se u Hrvatskoj književna djela najobičnije stampaju u 500—1000 primjeraka, vrlo rijetko više, pa i tu pisci i nakladnici jadikuju, da ne mogu nakladu raspacati, jer nemamo čitače publike, dotle Matica Hrvatska štampa svoja izdanja u 11.000 primjeraka i sve se to raširi u narod. Knjige od god. 1911. bile su posve raspacane, pa ih danas više i nema. Uz hrvatski nehoj za knjigu to je bilo moguće postići, jer su Matičine knjige birane, najbolje što se kod nas stvara, pa jer se smatra rodoljubnom dužnošću, da bude svjestan Hrvat članom Matice, i napokon, što su Matičine knjige vanredno jeftine. Matica imade imovinu od K 779.953, dakle više od tri četveta milijuna, a ne teži ni za kakovom dobiti materijalnom, pa žrtvuje sve, samo da poda narodu što više knjiga, redovito po sedam do osam djela, a uz neznatnu članarinu od šest K na godinu.

Za godinu 1912. izdala je Matica Hrvatska za svoje članove, koji uplate šest kruna, ovih sedam knjiga: 1. *Basala Albert dr.*: Povijest filozofije, knj. III Povijest novovjekne filozofije. 2. *Hrvatsko kolo*, zbornik zabave i pouke, knj. VII. sa prilogima od dvadesetak najboljih hrvatskih pisaca, pretežno pripovjedača. 3. *Dante-Kršnjavi*: Božanstvena Komedija. Dio II. Čistiliste. Prijevod i tumačenje. 4. *Vladimir Nazor*: Hrvatski kraljevi. Pjesme. 5. *Adela Milčinović*: Bez sreće. Drama. 6. *Branislav Nušić*: Priče. Zbirka humoreska najboljega srpskog humorista. 7. *Merekowski*: Petar Veliki. Roman. S ruskog preveo Josip Pasarić. Str. 576. Ovaj glasoviti roman stoji u njemačkom prijevodu osam kruna, dakle više nego sva izdanja Matičina.

A kako prolaze izdanja Matice Hrvatske u Istri? Upravo nikako. Sudjelovanje Istre među članovima Matice Hrvatske tako je neznatno, da nas upravo zabrinjuje. Mi ćemo ovdje podati točnu statistiku imena povjerenika, mjestâ, u kojima je Matica mogla dobiti povjerenika, i broj njihovih članova, sve to od ove godine.

Povjerenici: 1. Ahtik Josip, činovnik štedionice, Kopar, 13 članova. 2. Dorčić M. P., trgovac, Baska na Krku, 14 članova. 3. Grego Nikola, župnik, Omišalj na Krku, 11 članova. 4. Lesica Iv. Gjuro, Rukavac, 10 članova. 5. Marčelja Franjo, poštar, Klana, 19 članova. 6. Mladenčić Antun, nadučitelj, Vodice, 16 članova. 7. Mogorović Bogdan, c. k. pristav, Rovinj, 12 članova. 8. Oričić Ivan, upravitelj šupe, Draguč, 5 članova. 9. Novljan Fran, profesor, Pazin, 62 člana. 10. Ribarić Josip, profesor, Kastav, 101 član. 11. Vinko Šepić, Buzel 19 članova. 12. Tenfer Mato dr., profesor, Opuzija 31 član. 13. Trnajić Matko dr., odvjetnik, Volosko 24 člana. 14. Zec Nikola, učitelj, Drago-Močenice 6 članova.

Pored toga Matica Hrvatska ima povjerenika u Puli i u Poreču, koji još nisu naručili posljednja izdanja — i to je čitava statistika za Istru i otok Krk. Ova je statistika svakako veoma poučna. Najprije treba reći, da Matica ima uopće i relativno prema drugim hrvatskim krajevima najmanje članova i povjerenika u Bosni i Hercegovini i Istri, dakle upravo u onim krajevima, gdje je hrvatstvo ugroženo, pa bi trebalo svim silama raditi oko osvještenja narodnih sila. Matica Hrvatska ima više članova Slovenaca nego li u Istri ili u Bosni i Hercegovini.

Kako se iz našega pregleda vidi, Matica ima na Krku i u Istri samo 864 člana, dakle onoliko, koliko ima n. pr. u samom Zadru ove godine, a Istra imala bi u našem prosvjetnom životu predstavljati daleko više nego jedan grad. Vrlo je značajno, da malo mjesto Kastav ima gotovo trećinu svih članova Matičinih u Istri, što je znak, da bi se i u ostalim mjestima Istre mogla siriti hrvatska knjiga.

Matica Hrvatska moli za to ovim putem, u prvom redu u interesu same Istre, istarske rodoljube po mjestima, gdje nema povjerenika, da se odazovu Matici, pa da odmah prihvate povjereništvo, pa makar sakupili za sada samo pet prinosnika po šest kruna.* Navedena statistika može pobuditi u Hrvatskoj neugodno osjećanje, jer za Istru žrtvuje mnogo čitav narod, i dok je to narodnoj politici donijelo lijepih televin: narodnoj prosvjeti ovo veoma malo koristi. Gdje su Družbini učitelji?

Matica uvijek računa sa narodnim položajem za Istru i obračun nju osobito pažnju. Među izdanjima za god. 1913. prihvaćene su veoma lijepe »Istarske priče« Vladimira Nazora: istarski pripovjedač Viktor Car Emin upravo je poslao Matici najnoviji roman iz svoga kraja »Iza plime«. Pored toga u Matici se pretresa osnova, da se u nizu velikih ilustriranih djela prikaže pojedine naše zemlje, njihova prošlost i sadašnjost, i ovo će se pitanje ovih dana konačno riješiti, a od djela prvo bit će posvećeno — Istri.

Kad se govori o Istri, ne smijemo preslutjeti ni Trst. Mi uvijek govorimo, da je to hrvatski i slovenski grad. Trst nas odbija talijansku kulturu, ali i — ne prima hrvatske kulture. Matica imala je predtjehnih godina vrlo malo članova u Trstu. Minule godine preuzeo je povjereništvo vrlo savjestan i agilni povjerenik dr. Josip Jedlović, to je skupio oko stotinu članova Hrvata i Slovenaca, — za Trst još uvijek vrlo malo — ali kako nu gotovo polovica članova ni za godinu dana nije namirila članarine za primljene knjige, opet je ove godine Trst spao jedva na deset članova. Kod Matice Slovenke i kod Srpske književne Zadrage slovenska i srpska publika svjestano vrše svoju dužnost, a to treba da se urijedi i u Hrvata, da budemo svuda ljesno organizirani, pa

*) Rodoljubi, koji su spremni da prihvate povjereništvo, neka izvole to saopćiti Matici Hrvatskoj u Zagrebu, pa će im se poslati sve upute i tablice.

i Matica Hrvatska, da vrši svoju dužnost, traži ne samo svjesne povjerenike već i svjesne članove.

Položaj na Balkanu!

Pula, 22. jenara 1913.

Ratno stanje na Balkanu rek bi da se bliža svome koncu, te će biti doskora zaključen mir između Turske i balkanskih saveznika. Povod tomu preokretu na bolje dala je zajednička nota šest velevlasti, predana turskoj vladi prošlog petka, kojoj velevlasti svjetuju da sklopi mir. Preporučuju joj da se odrekne Drinopolja na korist balkanskih saveznika a rješenje pitanja glede Egejskih otoka da povjeri Entropi. Ako bude Turska te savjete poslušala, da će joj velevlasti doći u pomoć, financijsko i moralno i tako poduprijeti njeniz gospodarski napredak. Iza prijedloga te note sastali su se turski ministri na dosta dugo vječanje i napokon zaključili velevlastima odgovoriti da prihvaćaju savjete te će prepusiti Drinopolje. Turska će dati odgovor velevlastima večeras, sriedu, ili sutra, četvrtak. Po tome bio bi mir sklopljen za par dana. I u tom sudu ne smijemo se prenageliti, jer bi mogla Turska još zavlaciiti stvar za koji dan, što bi moglo jednim mahom preokrenuti cijelu situaciju. Balkanski saveznici naime još uvijek ne vjeruju u dobre namjere Turske, pak svoje vojske drže spremne za svaki slučaj, kao što su balkanski saveznici odlučni ovlastiti delegate, da izravno naredu vrhovnim komandantima prekinuti primirje, ako su uvjereni da do mira ne može doći. Svakako odluka o miru ili ponovnom ratu ovisi od Turske. Ovakvo neodlučno stanje ne može više za vlačiti ni Turska, pak će konačna odluka pasti sutra ili prekosutra.

Poslanici velevlasti počeli su danas vječati o Albaniji, kojoj će sutra odrediti granice. Gleda Skadra da je postignut sporazum tako, te će taj grad pripasti novoj Albaniji, a Crna Gora bi dobila za to novčanu odštetu.

U subotu došlo je do pomorske bitke između grčkog i turskog brodovlja. U toj bitci ostala su jako oštećena dva velika turska broda i postala nesposobna za boj. Tursko brodovlje moralo se povući u Dardanele. Turski krstaš »Hamidieh« morao se zakloniti u suecki kanal, da ne padne u ruke Grčkim brodovima, te je tako sasvim odulejen od turske mornarice i neće se povratiti turskoj eskadri, dok se ne sklopi mir.

U Epiru kod Janine imali su Grci ponovno liepih uspjeha. U dvie navale na Turke, pošli su Grci iste sa svojih jakih pozicija i zadali Turcima velikih gubitaka.

Po gornjem kratkom prikazu ne možemo ni danas javiti jasnoću položaja:

Pogled po Primorju Puljsko-Rovinjjski kot.

Veliki ples Sokola. Najavljeni veliki ples Hrvatskog Sokola u Puli obdržavo se je prošle subote. I ovogodišnji Veliki ples bio je u istinu »veliki« toli po broju učestnika koli prisustvom odličnih gostova te krasnim urešenjem dvorane. Ples se je vršio vrlo animirano uz najliepsi red i skladnost do jutarnjih sati.

Izim naših prvaka dra M. Laginje i dra I. Zuccona, počastili su ples svojim posjetom lučji zapovjednik admiral Julij pl. Ripper, kotarski poglavar grof Schönhofeld, podpukovnik gener. stopa Göllicher, veliki sudac savjetnik Peručić, fregatni kapitan barun Gočlach, poštanski ravnatelj Vidmar, upravitelj policije dr. Mlekus i dr. A. Amiral Ripper sa svojom pratnjom došao je na ples oko 9 i četvrt i zadržao se do iza 10 sati. Na ulazu bio je pozdravljen dobrodošlicom od staroste Sokola zast. Stihovića. Iza pozdrava aklamiralo je obćinstvo preuzv. g. admirala sa srdačnim »Zivio«!

Posjet preuzvišenog g. Rippera na Velikom plesu Sokola nije po volji poznatom ljubelom njuškalu i plaćeniku talijanske kamorle, te nazivlje taj posjet pogriješnom politikom. To izmećarskoj družbi su i naši plesovi politika. Mi nismo krivi, da predstavnici vlasti ne posjećuju neke plesove Talijana u Puli, posto znaju dobro oni ljudi, da ti plesovi ne prođu nikada bez demonstracija odnosno manifestacija za materoni zemljom. To bi doista liepo izgledalo, kad bi predstavnici vustrijskih oblasti prisustvovali kod takvih manifestacija. Što pak masna i ugojena obrazina izrigava na našu adresu, karakterizira samo njegovu čud i kulturu, što drugacije ne može ni da bude kod dušnika i plaćenika.

Ples za hrvatske škole. Onu drugu subotu priredjuju sva naša narodna društva u Puli jedan Veliki ples u korist hrvatskih škola u Puli. Ples će biti u Velikoj dvorani Nar. Doma, a za udobnost obćinstva bit će to večeri otvorene i prostorije Čitaonice. Za taj ples čine se velike pripreme, tako, da bude i neplesaćima pruženo dovoljno zabave i veselja.

Premada je lanjski takav ples bio jedan od najljepših, očekujemo, da će ovogodišnji nadkriti sve dosadanje. To očekujemo tim više, što su se ove godine otvorile u Puli dvie nove hrv. škole to se broj djece u velike pamnozao, pak prvma tome nastalo je većih potreba i po tome treba više podpore. Radi toga pozivljemo sav naš narod, sve što i koliko čuli slavenika, da ne fali doći u subotu dne 1. februara na veliki ples za hrvatske škole u Puli, da tako i činom pokazemo, kako nam dr-

hoko u srcu leži ljubav i briga za napredak i uzgoj naše djece u materinskom jeziku.

Porotna rasprava proli podrepicarna puljske kamorre. Dne 27. o. mj. započeli će porotna rasprava na okružnom sudu u Rovinju, proli bivšim činovnicima i slugama občine i grada Pule, koji su obuzeni radi sieparija, krađa i prevara. Sve su to bivši pomoćnici i ljubimci puljske kamorre t. j. puljske talijanske gospode, koja se je s njimi služila u borbi proti Hrvatima i ostalim Slavenima. Ta se kamorra sada tobože srami svojih nekadašnjih sluge, ali to ne stoji, jer se ona sramiti ne može djela ili nedjela, kojima je sama kumovala. Nebi bili današnji obuzeni znali počinili niti stoti dio svojih zločina, da im nije kamora kroz prste gledala, a za vrijeme svakih izbora dapače nekome sama nagnala da krađu iz občinske kase.

Znali su poglavice kamorata, da se slijepe, krade i vara na puljskoj občini, ali oni nisu smjeli znati proli svojim miljenicima, koji su slijepo kamoristi služili i koji su ju nebrojnoj puta iz neprihita izvukli. Zalosno je kod ovog sramotnog posla talijanske liberalne stranke u Puli jedino to, da će pravi krivci i nadalje u cilindrima i rukavicama ponosno puljskim ulicama šetati, dočim će gnjiti u lamnici oni, koje su gospoda u nesreću spravila.

Poljski kamorasi, kojim nije ništa sveto pod suncem božjim, biti će kadri da svjedoče i proli vlastitim žrtvama, samo da spase sebe i svoja gnjusna djela.

Što se tiče obuzenika, kamorasi tiraju u javnost viest, da će oni biti riešani, uzporkom teškim i dokazanim zločinom.

Tim hoće kamorasi da uplivaju s jedne strane na talijanske porotnike, s druge pakao da bace pepela u oči nesretnim obiteljnim i rodbinam mnogobrojnih obuzenika.

Porotna rasprava proli spomenutim obuzenicima trajati će, kako se čuje više od čedan dana, jer se ima da sasluša mnogo svakojakih svjedoka.

U svoje vrijeme izviestiti ćemo o tom glasovitom procesu puljske kamorre.

Pački plesovi. U nedjelju dne 26. t. mj. je drugi pučki ples Nar. radničke organizacije u Puli, a u nedjelju 2. februara treći i zadnji. Ti pučki plesovi bivaju u dvorani Narodnog Doma poslje podne do 11 uri na večer uz svirku narodnih sopila.

Banjole. Premda smo mi Banjolci blizu Pule, malo se o nama znađe. Zaokupljeni životnim brigama u našem zatijahu, dajemo malo znaka o sebi. No prilike se mijenjaju, pa eto nas, da se i o nama čuje.

Nase je mjesto na lijepu položaju potraj mora, nedaleko ceste, koja vodi u Premanturu. Svi se osjećamo Hrvatima i samo hrvatski govorimo. Ima nas blizu 400. Među nama niti jednoga Talijana. Ipak nam se u mjestu diže lepa zgrada s natpisom: „Scuola popolare della lega nazionale“. Diže se ta škola i napunjuje s našom djecom. Ima ih u njoj već 80 iz mjestata što iz okolice preko 80. Komu rodoljubu da ne zakrvavi srce, kada vidi ili čuje tu žalosnu natu. Prva ju očutila Družba, pa da se ne izradi naš podmladak, pribavila nam narodnu školu. Vrvi ova s našim malima i veselo se oni, što ih očitelj u statkom materinskom jeziku uči. Uči ih u svemu, što je lijepo, dobro i plemenito. Koje li razlike između nate i talijanske škole! Što mogu djeca, da u toj školi nauče? Ne znamo, bismo li više želili učitelja, koji ne razumije što govore djeca, ni djecu, koja ne razumiju što govori učitelj. Učitelj kasa: „leggi tu“ (čitaj ti), a dijete legne na pod. Učitelj kasa dalje: „di mi tu“ (daj mi tu), a djeca se uplatoena okreću i pitaju se, gdje dimi. Tako se nedavno pripovjedala sama djeca, te bismo se tomu smijali, da nije plaća vrijedno. Djeca pak toliko u toj školi ne

uče, da poslije što su je redovito 3-4 godine pobadjala, ne znadu ni svoje ime podpisati. Pred Božić je držao naš učitelj analfabetski tečaj. Učio je čitati i pisati i nekoliko polaznika, koji su talijansku školu — svršili. I sve to ne može da nekim našim ljudima otvori oči. Koga da radi tolike neupučenosti naših ljudi krivimo? Najveć sebe.

(U narednim brojevima doniet ćemo niz dopisa iz ovoga mjestata, e da se Banjolci prenu iz svog mrtvila i nebi li uvidjeli od kakve je štete i sramote u njihovom čisto hrvatskom selu tudjinska, odnarodjujuća tal. škola zloglasne lege. — Ur.)

U Premanturu. Zalosne prilike, koje vladaju u ovome selu moraju da zabrinu svakoga premanturskoga rodoljuba. Premantura, čisto hrvatsko mjesto izim nekoliko izroda, leži u dubokome blatu, iz koga će se jedino teškim naporom moći da uzdigne. Zalosno, ali istinito.

Mi Hrvati imamo ovdje društvo „Hrv. Čitaonica“. Ali to društvo ne zaslužuje toga ljepoga imena „Čitaonica“, jer u istinu to nije čitaonica, već je to jednostavna gostionica ili još bolje krčma. Ne čita se tu, već se karla i pije od podne pa do noći. Razbacuje se mukom zasluženi novac, dočim nikome (čast iznimkama) ne dodje ni na kraj pameti, da uzme u ruke novine ili da čita knjigu.

U društvu „Unité“ gdje se sakupljaju „Matichere karikature“, kako je to jednom spomenula „Edinost“, još je i gore. Tamo u opće nema novina, pa se još mirnije pije i karla. Za drugo ne tare briga nikoga, glavno je, da je gulo mokro.

O, koliko bi pametnije bilo, kad bi mlađe mjesto igraćih karata uzela u ruke novine ili knjigu, pa se čitanjem pozabavila i obogatila svoj duh.

Tako je su društvena, a da vidimo, kako je sa oblastima.

Nas delegat još uvijek čita „dekrete“ puljskog municipija u talijanskom jeziku, a da „Talijanci“ sadržaj bolje shvate, natukne im ga sa par riječi onako po premantursku „po našu“, da ga može i Garić razumjeti. No toga neće brzo trebati jer se Garić popravlja.

Upravno je vijeće napokon odlučilo, da odstrani ogledalo uzgoja i kulture naših „Talijana“, te da nanovo metne natpis na pučku školu, koji je bio onomadno po njima skinut.

A kako u crkvi? Nije tamo slabo. Premanturci su reć bi, veoma strpljivi, pa mogu da dnevno čekaju od jutra do podne na sv. misu. Pardon. Ali ne svi. Zvonaru je to dočujano, a bogme i moralo je. Skoro već godinu dana čekao je on dnevno od jutra do 10, 11 sati a često i duže, dok je gosp. Matić došao da misli. Najjednom navalila zima, pa se nije dalo zvonaru drhtati na Brdu po 4, 5 sati, te se on lijepo zahvalio na službi. Stoga, uzrok što je zvonar predao — demisiju — ne stoji se toliko u tome, što neće da mu ljudi dadu ono što mu pripada, kako to veli g. Matić, već više u tome, što je on gubio cijelo prije podne, a usudili bi se reći: da i u tome što svaki zvonar mora da pleše, u svakom pogledu onako, kako to velečasni hoće.

Jedino tako si možemo protumacirati onaj nagli okret barba Marka i bivšeg zvonara, koji čim dodjose u dolinu sa g. Matićem, prestatdoše biti Hrvatima.

Sada se ima postaviti novog zvonara. Velimo postavili, a ne birali, jer tu odlučuju tobože „kamerlingi“, a zapravo sam g. župnik. To nije pravedno, jer puk plaća zvonara, pa bi imao da ga i bira. Ali u Premanturi je sve moguće; puno se govori, malo radi. Mi samo molimo gosp. Matića, da već jednom odredi nekakav red za crkvu, da i mi znamo hoće li biti u svečane dane sv. mise u 9 sati ili u podne.

Lošinjski kofar

Vel. Lošinj. U nedjelju dne 12. o. mj. priredilo je „Dramatsko društvo“ iz Malog Lošinja i kod nas u Velom Lošinju vrlo uspješnu večernju zabavu. Program bio je biran, pa smo s nestrpljenjem čekali, kada će se zastor dignuti. Kao prva točka programa bilo je pjevanje „Istarske himne“ od Brajse Rišana. Maleni zbor, ali pjevanje tako skladno i lijepo, da nismo već duvo takvog čuli. Svaka čast ide zborovodju gosp. Paskvana a i pjevače. Bili su nagradjeni burnim pljeskom, pa nam, zato zapjevaše pojačanim glasovima naših gospojica „Šimi Marica“ i „O, jam onamo“, što takodjer lijepo odpjevaše. Druga točka bila je saloigra „Ne zovi vraga“ od Jaka Stoke. Predstavljajući su sasna dobro igrali svoje uloge, a od svih najbolje ulogu sramežljivog Luke g. Noe Martinolić, koji je usred predstave bio izazvan od občinstva i nagradjen burnim pljeskom. A to ga i ide, jer u svakom pogledu lijepo igra. Treća točka bio je „Mutasti muzikant“, saloigra Jaka Stoka, koja je izazvala buru smjeha. A što da rečem o četvrtoj točki „Na policiji“. Predaleko bi zašao da to opisujem, pa zato ću u kratko reći, da su svi lijepo igrali, a občinstvo je bilo posve zadovoljno. Premda je kiša padala čitav dan kao za okladu, bilo je prilično posjećeno, a drugi dan bilo žao svima onima, koji nisu bili na predstavi, kada su čuli, kako je lijepo bilo.

Najljepše se zahvaljujemo odboru „Dramatskog društva“ što nam je pružio taj užitak, pa ga molimo, da nas i u budućne ne zaboravi, nego čim prije nas opet posjeti.

Krčki kofar

Iz Baške. Već se 27 godina primiče kraju, odakle je ova občina prešla u naše ruke. No promatrajući rad naših otaca u nizu priličnog broja godina, oko poboljšanja stanja, kojeg nam namriješe prvsnji gospodari, ne ćemo naći, osim ovo zadnjih par godina ništa útješljivog. Znajući, da su na upravi sjedili neuki ljudi, od kojih se njihov „ja“ nije mogao ni za pedalj odalečiti, nije se niti moglo očekivati većih uspjeha. Pred kratko vrijeme, kako spomenusmo, kada se počelo ispravljati ono, što nam stariji skrivise. I uspjevalo je prilično, dok opet ne dodje nemila pogriješka, koja bi mogla imati teške posljedice. Tu pogriješku nam ju nakana iztaknuli.

Pred 5 godina se u Baški sagradilo kupalište sa stromnim domaćim kapitalom. Otvorilo se par hotela, medju njima jedan četvrti, sagradjen na zemljištu, kojeg hje občina prodala uz prilično nisku cijenu. Prodala je i za onda je dobro učinila. Srbva se naime postigla, jer zadnjih dviju godina hje u Baški preko 1000 gostova — Slavena, pa i ako im Baška nije mogla pružiti svih mogućih komforta, to se oni zadovoljše tim, što očulise, da su medju braćom. Izrazilo glasnije tek nedostatak hlada, kojeg kod nas nema skoro ništa. Tom nedostatku se odmah hljelo stati na put i to tako, da se za sumni ovedl komad zemljišta vis-a-vis kupališta — vlasništvo občine. Ova je to zemljište ustupila kupalištu, e da ono uz pomoć njezinih i drugih zašumi. Kupališna uprava, znajući od od koje bi korist bio taj naum, „dala se odmah na posao, sagredila obrambeni zid i počela se pomuljenjem istoga. No sad na jedan put ne znamo zašto ni za čiju volju, odlučila je občina prodati dotično zemljište. Nismo protivni, da se unovče obč. zemljišta od kojih se ne vuče nikakvih kamata niti od kojih nema nada, da će se vući; ali smo protivni kao i velika većina javnog mnijenja u Baški, da se prodavaju ona zemljišta, od kojih bi se na

par godina mogao utržiti dvostruki iznos. Protivni smo osobito prodaji spomenutog zemljišta, koje je, objektivno govoreći, za sada na najljepšoj poziciji Baskte te čija vrijednost od dana na dan sveudilj raste.

Spominjemo ovo radi toga, nebi li možda uvidjeli naši „oci“ svoju pogriješku te odustali od svog nauma. Vederemo.

Voloski kofar

Iz Lovrana. U subotu dne 1. februara t. g. obdržavati će Hrv. Čitaonica Danica u Grand Caffé „Adria“ Veliki ples u korist hrvatske siromašne školske djece u Lovranu.

Početak u 8 i pol sati na večer, ulaznica za osobu 1 K, za obitelj 2 K. Ovine pozivljemo na tu zabavu sve naše, koji moraju doći svi te se čule naši iz Lovrana i bližnjih mjesta, da bude taj ples u istinu „velik“ kao i svake godine, tim više pako, što će se onaj dan viditi koji su za nas i snami, jerbo isti dan ima ples i Lega Nazionale (Znacionale) u kazalištu u Lovranu.

Društvo za polepšanje grada Kastva obdržavalo je dne 6. t. mj. svoju prvu glavnu skupštinu u dvorani g. župana Rubesa Frana Božine. Dvorana bila je dubkom puna občinstva iz grada i bližnje okolice. Kod konstituiranja izabran je jednoglasno u odbor gg. Oskar Tepes predsjednikom, Franjo Jelušić, učitelj, tajnikom, Ferdo Carlavaris ml. blagajnikom i dalnja tri člana odbora Ivan Jelovica i Ivan Rubesa ml. stolarski majstor i Ivan Rubesa ml. stolarski majstor. U nadzorni odbor izabrana su gg. dr. Gajo Dabović, ob. liečnik i Kazimir Jelušić, načelnik.

Već kod skupštine upisalo se 20 članova utemeljitelja sa svotom po 50 K, 68 godišnjih članova po 4 K i 2 podupirajuća po 2 K. Bilo sretno!

† Ivan Jelušić. Dne 18. t. mj. umro je u riečkoj bolnici Ivan Jelušić član „Istarske Vile“ u Kastvu. U nedjelju po podne bio je dovezen do kastavskog groblja. Sprovodu prisustvovala je „Istarska Vila“ in corpore sa zastavom i sokolsko društvo, a občinstva se nabralo do hiljade. „Vila“ odpjevala je nad grobom žalostinku, a član g. Ferdo Carlavaris oprostio se govorom u ime društva od mrtvog sućlana. Poticao u miru.

Krovanjsko pučanstva u župi kastavskoj god. 1912. Pod Katalav rodilo se 278, umrlo 131, stanje koncem godine 7204. U kapelanijama: sv. Križ, rodilo se 160, umrlo 61, stanje 2763; sv. Matej rodilo se 122, umrlo 91, stanje 3966; Rukavac rodilo se 80, umrlo 43, stanje 8303; Zvončica rodilo se 56, umrlo 29, stanje 2251. Ukupno se rodilo 696, umrlo 344, dočim iznaša stanje župe koncem godine 19453.

Osim ovih pripadaju občini Kastav oni iz Rlečine pod župom Jelenje; dielomitično iz Pohrove pod župom Volosko; iz pridružene občine Bergud, Lisac i Skalnica pod župom Jeltane i Klane i Studene pod župom Klana.

Porečki kofar

Iz Nove Vasi kod Poreča. U nedjelju dne 26. tek. mj. priredjuje — Hrvatsko zabavno društvo „Napredak“ u Novoj Vasi — zabavu s plesom u korist „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“ uz prisustvovanje narodne glazbe iz Kustelira. Preporuča se cijenjenom občinstvu iz Nove Vasi i bližih mjesta, da dodje u čim većem broju. Bit će dosta zabave za svakoga! Predstavljat će se „Zatvarani ormar“ i „Jure kod fotografa“. Iza toga sledi tombola, onda ples. Ulaznica: za članove K 1-20, za nečlanove K 1-60. Dama plaćaju 40 para. Preplate primaju se sa zahvalnošću.

Zahvala. Podpisana se najljepše zahvaljuje u ime nadarenih učenika i učenica sljedećima: Velesćenjenim gospodjama i gospodjinama u. Voloskom Opatiju na daru od 24 odjeća za djevojčice i 17 odjeća za dječake. Velesćenjenom g. Martinu Srebotić iz Poreča na darovanih K 10 za dva najsiromašnija djeteta, koji predstavljaju i vel. gosp. Simi Čarvaru, župniku i nar. zastup. na darovanih 10 „Jorgovan“ koledara za mladež. Naši sljedbenici. Uprava „Družbine“ škole u Zrenju.

Američka brzina u rješavanju službenih spisa. Kad bi bio c. kr. kot. predstojnik u Poreču g. Murad onako brz ili hitar u rješavanju hrvatskih podnesaka, kao što je bio primjerice u rješavanju „savovitog „fermana“ upravitelja občinskog vieća u Umagu g. Manzutta, o kojem govorimo na drugom mjestu, tada ne bismo bili prisiljeni u svijet spravljati sljedećih redaka:

U poreznoj občini Materada (občina Umag) ustrojila je tamošnja naša mladež društvo, kojemu su dali ime „Hrvatska Zvezda“. Odnosna pravila poslaše preko c. k. kot. poglavarstva u Poreču c. k. namjestništvo u Trstu na potvrdu.

Ta pravila bijahu od c. k. namjestništva u Trstu dne 14. maja 1912. odobrena i 16. maja 1912. na c. k. kot. poglavarstvo u Poreču odpremljena.

Članovi novoustrojenog društva, koji se obratili na jednog našeg rodoljuba u Trstu, nisu imali dne 8. jenera 1913. još nikakva odgovora. Ta su dakle odobrena pravila iz Trsta do Poreča pak do Umaga Materade putovala skoro osam mjeseci — premda nije trebalo nikakvih studija ni izvida, nego samo napisati par riječi priobćenja, da su pravila odobrena.

Ne možemo doduše utvrditi, da su ta odobrena pravila ležala čitavo vrijeme samo na stolu g. Murada u Poreču, te lahko moguće, da ih je za koje vrijeme pridržao „quale misura di rigore a Materada“ izdavalet „umackih fermana“ g. Manzutta, ali bio kriv jedan ili drugi, takva što se nebi smjelo u jednoj prosvjetljenoj državi događati.

Ako je krivnja na c. k. kot. poglavaru g. Muradu, znati će c. k. namjestništvo u Trstu što mu je činiti; je li pako kriv g. Manzutta, tada bi mu se morao g. Murad zagroziti, da mu neće u buduću više njegovih glasovitih „fermana“ onako na lahko potvrđivati.

Divljačtvo talijanske gospode u Umagu. Sjećati će se stalno još mnogi od naših čitatelja divljačtva talijanske občinske uprave u Umagu, koja je sa groblja u poreznoj občini u Materadi dala baciti na ulicu nadgrobni spomenik pokojne supruge čestitog našeg rodoljuba i posjednika g. Mateja Tonkele iz Materade. Je dini razlog tomu barbarskom činu umacke gospode bijaše taj, što je Tonkela dao izrezati na spomeniku napis u materinskom t. j. hrvatskom jeziku, kojim se služi 95 po sto obćinara Materade.

Medjutim talijanska nazovi-liberalna gospoda u Umagu naišla su u ovom slučaju na tvrdi kost.

G. je naima Tonkela, videći se povrijeđen u svojem pravu i najsvjetlijem čuvstvu do pokojne si supruge, poduzeo ev zakonom predviđene korake, a da zadovolji svoje pravo i zadovoljitiinu. Stojalo je za dosta truda i mnogo troška ali je ipak dobio tu zadovoljitiinu, da je najviše molba odsudila barbarški postupak umackih nasilnih liberalaca.

Oni li njihovi nasljednici htjedše za budućnost izbjeognuti takvoj moralnoj zaobćnici, te stvorise na občini zaključak, da se u buduću ne ima trpiti na spomenicima sa groblja u Materadi drugih napisu van talijanskih ili talijanskih. Takav zaključak — kažu da im je potvrdila čak i politička oblast. Ne znamo, da li to odgovara istini, ali ako da, tada bi htjeli poznati onoga

c. kr. činovnika, koji je takav prgluzakoniiti zaključak potvrdio. Ako nam se sam prijavi, izposlovati ćemo mu medalju od ... krumpira!

Nedavno postavio je g. Josip Benulić isto iz Materade svojoj pokojnoj supruzi križ ili propelo na grob sa hrvatskim napisom. Događilo se i njemu kao i Tonkele. Gospoda iz Umaga daduše naima ono propelo odstraniti sa groba, pozivajući se na spomenuti zaključak občinskog zastupstva u Umagu glede nadgrobnihih napisu. Razumije se samo po sebi, da neće mirovati ni Benulić, sviesatan si svoga prava, dok ne zadobije to pravo i zadovoljitiinu.

Nu i on će morati da prodje križni put svih mogućih molba, političkih i sudbenih, što mu ne bi trebalo, kad bi bile naše upravne oblasti na vrijeme udarile po prstima prpošnu i obiestnu nazovi-liberalnu gospodu u Umagu. Koliko će ga to slajati truda i troška, pa zašto? Za to, jer carske oblasti nisu na vrijeme stvorile svoju dužnost i jer naši Talijani misle, da za njih ne postoje ni državni temeljni zakoni, kad se radi o tom, da se Hrvate ili Slovence riješi najprimitivnijih njihovih prava.

Carske oblasti morati će da obezkrpe ili uniste navedeni zaključak občinskog zastupstva u Umagu — ako isti u istini postoji — jer se ne kosi samo sa državnim temeljnim zakonima nego i za najjednostavnijim ljudskim pravicama. Te oblasti — pa koliko one bile obzirne i popustljive prema talijanskim nasilnicima — ne smiju i ne mogu da trpe i da mirno gledaju, kako se temeljne zakone državne držovito i bezobrazno nogama gazu.

Iz porečkog pašaluka. U c. k. političkom kotaru Poreč, nalazi se mjestna občina Humak (Umag) kojoj je na čelu tamošnji vel-pozjednik P. Manzutta, koji si utvara, da je na njega prenešena sva vlast ovoga svietla. Ono izlaze na svoje predredjene takove naredbe i zapoviedi, da ih se ne bi smio stiditi ni jedan predstojnik turskih oblasti na Balkanu.

Ti su „Fermani“ g. Manzutta pravo remek-djelo samovolje i nasilja. Takav jedan „ferman“ izdao je g. Pietro Manzutta dne 12. decembra 1912, te ga evo niže u originalu i u hrvatskom prievodu na viećnu čast i slavu talijanskog slobodoumlja i talijanske prosvjete u Istri prihćujemo:

„Municipio d'Umago
No. 2643—V.

li 12 decembra 1912.
Oggetto: Misure di rigore a Materada e S. Lorenzo.

Arviso.
Per viate d'ordine publico trovo di proibire qualislas aglomeramento di persone nei comuni di Materada e di S. Lorenzo come pure i canti e gli schiamazzi tanto per le vie che nelle osterie, nonchè i balli e qualislas altro tratenimento publico o di società private.

Dalla Giunta comunale amministrativa.
Il Preside:
Petro Manzutto m. p.

(Pečat.)
Al No 24292—12.

Visto ad approvato!
Pareno li 17 dicembre 1912.
L' i. r. Capitano distrettuale:
(L. S.) Murad m. p.

Prevod glasi,
Municipij u Umagu
Br. 2643—V.

dne 12. decembra 1912.
Predmet: Mjere strogosti u Materadi i u Lovrećici.

Opis.
Obstom na javni red zabranjujem bilo kakav sastanak osoba u obćinama Materada i Lovrećice, kano što i pjevanje i viku bilo po ulicama bilo u krmama,

na dalje, plesove i bilo kakva drugu sabavu javnu ili privatnu društva.

Iz občinskog upravnog vieća.
(Pečat.)

Predsjednik:
Petar Manzutto v. r.

K broju 24292—12.

Vidjeno i potvrđeno!

U Poreču, dne 17. decembra 1912.

C. kr. kotarski kapetan:
Murad v. r.

Mi smo ostali zapanjeni, čitajući ovu naredbu g. Manzutta, koji drži valjda, da je on nesamo upravitelj občinskog vieća u Umagu, nego možda i više nego li je ministar nutarnjih posala.

Jedan visoki politički činovnik uzklitkno je čitajući gornji „ferman“: iš to je pravo obsadno stanje! Ošao je pako zapanjen, kad je pročitao potvrdu političke oblasti u Poreču.

G. kotarski kapetan Murad ili nije pročitao „fermana“ ili je i on mislio, da se je za čas preselio tamo nekamo u Mecedoniju, te da je na čelu kojem tamošnjem pašaluku.

Od više političke oblasti, kojoj je gornji „ferman“ stavljen do znanja, očekuemo, da će podučiti valjano g. Manzutta i Murada kako Istra nije pod turskom, već pod austrijskom vlašću.

Koparski kotar

Sr. Luella kod Pirana. Dne 16. o. m. bila su djeca škole Družbe sv. Cirila i Metoda kod ispovjedi i to u crkvi sv. Luceje. Kako je ostao ključ od crkve na vratima izvana, došao je netko i zatvorio vrata ključem, dok su se djeca unutra izgovjedala. Vrata su samo jedna, te su svi ostali u crkvi zatvoreni i ispovjednici i djeca i učiteljica i mežnar i odraslih je bilo prilično. Morali su se čavli od ključanice popuđiti, da se vrata otvore.

Ako pogledamo na događaje, što su se ovdje dogodili našim ljudem zadnje pol godine, vidimo, da je to samo jedan kolobar u cijeloj verigi takvih događaja.

Pravo ima naš zastupnik Mandić u interpelaciji, da zahtjeva, da bude ovdje uvedena državna policija.

Buzet—Sr. Martin. Daje se na znanje svim članovima i prijateljima društva „Zemljoradnička Prosvjeta“, da će ova obdržavati svoju godišnju glavnu skupštinu u nedjelju dne 26. t. mj. u 2 sata po podne sa običajnim dnevnim redom. Prije i posle nje biti će ples u korist samog društva. Svaka će pripomeć dobro doći.
Ošbor.

Razne primorske pjesni

Skupština njemačkog narodnog vieća. Niemci se spremaju da u martu t. g. održe jednu skupštinu narodnog vieća alpinskih zemalja, na kojoj će biti zastupani predstavnici štajerskog, koruškog, kranjskog i novoosnovanog primorskog narodnog vieća. Viećali će o jugoslavenškom pitanju sa njemačkog stanovništva. Skupština da će se obdržavati u Celovcu ili Celju.

Pa da nam Niemci nisu prijatelji; eto se sastaju da rješavaju jugoslavenško pitanje bez nas a svakako i protiv nas. Čudno nam je još, koga će zastupati predstavnici „Volkrata“ novoosnovanog u Primorju; ti „Volkrateri“ iz Primorja biti će ujedno i „Volk“ iz Primorja na toj skupštini.

Današnji prilog. Ovom broju priložena je knjižica, u kojoj su pučkim načinom protumačena pravila „Narodne Zajednice za Istru“.

Ne zatvarajte vrata sreći, koja vam sili u kuću. Tako se glasi današnji oglas „Slovenske Strate“, koji poziva došćne, koji žele pokušiti svoju sreću sa srećkama, k nastupa sigurnih i zaupanja vrijednih vrednotnih papira. Da je to najljepšiji

i najmanje pogibeljan pokus, doći do bogatstva je već odavna pribilo. Pitanje je samo sa kojom srećkom? Imamo ih bez broja, koje su sve dobre i zanesljive, ali najdragocjeniju nam ostavlja Turska, koja se upravo umiče iz evropskog pozorišta. Sa turskom srećkom ćemo se kod vućenja glavnog zgoditka 400 000 i 200.000 franka upravo veselo oprostiti od protjeranih Turaka! Ne zakašnujite vlatka, koji vozi dne 1. veljače o. g. k sreći! Vozni list stoji samo K 7 75, naš cilj je 400.000 i 200.000 franka. — Tzo namjerava kupiti ovu izvrstnu srećku, neka čita današnji oglas „Srećke u korist kluba Cirilo-Metodskih zidara“.

Priposlano*)

Anonimnog dopisnika iz Malog Lršinja, koji je u 2. broju „Pučkog Prijatelja“ iz Pazina, od dne 16. tek. mjeseca — u svojoj prevelikoj revnosti za mir, poradak i sporazum u stranci, a pogotovo za napredak ove škole — izvolio o mene obrcati prihvatitine svoje plemenite duše, hitujući me zlobncim namjerom prikazali svijetu kao učitelju, koji u svojoj školi ni tekno ne postizava, da mu djeca mogu izražavati svoje misli u hrvatskom jeziku, pozivljem, da se izvoli jednog dana, bilo u koji škol-ki sat, potruditi sa svojom svitlom i malobrojnim posedu-istomišljenicima do škole, gdje će nastojati, da ga uvjerim, kako ga je njegova djetinja kratkovidnost, neobuzdana duhovnost, notorna brbljavost i skromna željica „Visoke Porte“ dovela do smješnosti jednog zgoj-nog vucibatine u bijelim rukavicama.

Ne učini li to, smatrat će ga prostim uličnjakom i zajedničim napadačem na tuđe pošteno ime.

Mal. Lršinj, dne 21. siječnja 1913

Josip A. Kraljić,
upravitelj škole Družbe sv. C. i M.

*) Za članku pod gorajim naslovom ne prezimama uređništvo nikakvu odgo-ornost.

80.000 satova kao na dar.

Prezence jedne rasprodaje omogućuje mi predati za K 250 vrlo elegantni 14 karat. 3 ubie-zlat. Anker-remon. sat s lancem. Isti imaše 36 sati i luči dubri str-i (nagrađj znak) i jest električno pužlačen. Za točni hod jamči se 4 god. 1 kom. K 250, 2 kom. K 470, 3 kom. K 7—. Raz-pošilje pouzdeću: svjetska kuća
Ch. Jungwirth, Krakov F31.
NB. Promjena dozvoljena ili novac vraća.

Pozor!

50.000 pari cipela !!!
4 para cipela samo za K 7-90.
Radi novčanli neprilika dobi sam nalog od vrlo vutih tvorača cipela, da raspadam veliku moćnu cipela daleke tpođ tvoraćke ciena.
Zato prodajem svak m 2 para cipela za gospode i 2 para cipela za gospode u trpce žute ili crne, galosinu sa jakim prili tim podplativu. veoma elegantne po najgorijoj tasoni. Veličina po broju. Svaka 4 para cipela samo K 7-90.
Istazšilje pouzdeću

C. Winer, Schull-Export, Krakov
br. 842.
Zamjena je dozvoljena ili se novac vraća.

o o JEFTINO I BRZO. o o
CEDULJICE
za
sv. ispovjed i pričest
Izdaje
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
VIA GIULIA I.
o o JEFTINO I BRZO. o o

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Napredak znanosti!
za težeje sifilisa kao što i kažu
i spolnih bolesti.

Brazi i sigurno djelujući lijek, u tuzemstvu i inozemstvu potvrđen od mnogobrojnih svjedočbi kao kožne otekline, uretritisa, zylitisa; kod upale disala, akutnih i kroničnih bolesti itd. Sve spomenute bolesti liječe se najradikalnije sa:

Casile confettis
po K 4- kutija.

Jezgrovito liječenje sifilitičnih bolesti i njih posljediica jest **Jersinia Casile**, a najboljim uspjehom protiv onemogućnosti, spolni nesposobnosti, bolesti zglubova, neurasteniji i protiv prelijeva u spermatoriji, upali vrkarače itd. Cijena **Jersinia Casile K 350** bočica.

Za razjašnjenja i svaku drugu uputu obratiti se na ljekarnu **Serravallo** u Trstu na naslov **G. N. Casile**, koji će odgovoriti odmah uz diskretno održanje tajne.

«Casile» lijekovi prodavaju se u svim ljekarnama U Puli ljekarna **Wassermann**, **Costantini S. Polcarpo** i **Ulrika Pellegrini**.

SVOJ K SVOMU!

Tiskara i knjigovežnica

LAGINJA i DR.

Ulica Giulija, 1. PULA Ulica Giulija, 1.

Preporuča se za tiskarsko, knjigovežko i galanterijsko radnje. Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalih: tiskanice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole, odvjetnike, posjednike, konzume, društva, trgovačke knjige, pisane za škole, kao i sve pisarske i tiskarske potrebštine.

1000

i tisuću slika i raznih predmeta za muška i ženska odijela su u cjeniku, kojega razšilje besplatno Jugoslavenska razpachavonica **R. Stormecki**, Celje

Uljeza sluh
Glasovite, od nadstojnog liječnika Ilika dr. G. Schindler
odstaje brzo i temeljito naglušnost, curenje iz nosa, žam i svima i naglušnost nastajućom u starijih osobama. Pobjeći se po 4K boca u ljekarni Zanetti Trst, Via Nuova 25.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo. Puna.

Redovite pruge po Kraineru.

Puna-Krk-Torkolo-Glavotok-Malinska-Njivice-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Puna-Krk-Rieka tri put na tjedan.

Rieka-Opatija-Bell-Merag-Krk-Puna-Baška-Lopar-Rab-Lun-Lošnjiveli-Lošnjimali (luka sv. Martin) Norezino dva put na tjedan.

Rieka-Opatija-Lovran-Rab svake srijede tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Rab-Lošnjiveli-Lošnjimali (luka sv. Martin) svake nedjelje tamo i natrag.

Vrbnik-Sv. Marak-Šilo-Cirkvenica svaki dan tamo i natrag.

Glavno odpravništvo na Rieci.

ČISTOVI KREVETI

iz crvenog platna dobro punjeni, pokrivač ili podnja pernjaka 180 cm. duga,

116 cm. široka K 10-; K 12-; K 15- i K 18-; a metra duga 140 cm. široka K 13-; K 15-; K 18-; i K 21-; jastuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3-; K 350; i K 4-; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 450 i 550.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, strunjače na 3 dijela za i krevet po K 27-; boje K 33-; — Razšilje franko pouzetećem od K 10- napried. Zamjenu i vraćenje priznaje ako se poštarina plati.

Benedikt Sachscl, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Češka.

Srećke u korist kluba Čirilo-Methodskih zidara.

Ne odbacite sreće, koja vam se nudi!!!

Kupite srećke **Slavenstva srećaka** od godine 1833. u izvratnoj skupini 3 srećke na 46 mjesečnih obroka po K 325, 194 bolje u skupini 4 srećke na 46 mjesečnih obroka po K 550. Sa 11 vućerja svake godine! Srećka srećka sama može se dobiti na mjesečne obroke po samo **jednom krunicu!**

Glavni zgoditel **100.000, 75.000 i 20.000** franaka svake godine.

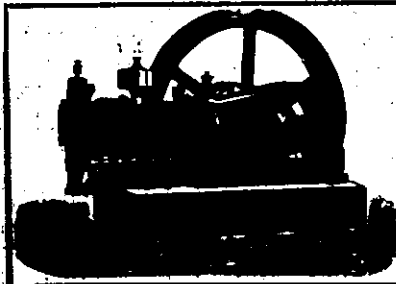
Ne pregledajte, da je dne 1. veljače 1913. vućerje

turskih srećaka

sa glavnim dobitcima po 3 puta 400.000 i 3 puta 200.000 franaka svake godine! Turske srećke su najbolje i potpuno sigurna srećke. Mjesečni odrok K 475. Voljka skupinama sa turkom, arabkom i sa dvim drugim srećkama na mjesečne obroke po K 625.

Sve ponudjene srećke moraju biti izvučene!

Pretplata za hrvatsko izvješće o vućerjima svih važnijih srećaka, koje izlazi svaki mjesec, iznata 2 krune godišnje. — Osvijesti daje i naručba prima za srećkono odjeljenje »Slovenske Straže« gosp. **Vlastislava Urbančića**, Ljubljana.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAŽE

kao motora sa našu sustava **DIESEL**, najvećje ležće konstrukcije, promotni troškovi po kaskoj silni na uz 17,500. više, motore na plin (gas), bezin, žestu, kameno ulje za obrtačke, puljodjelska i el-ktrična namjestaža saage, dalje namjestaža sa mrlavi plin protiradja:

BRAZDZJANSKA TVORNICA MOTORA

na plin d. d.

(A. G. Dresden Gasmotore-fabrik vormals HORTZ MLE, DRESDEN)

najvaća specialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupetvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnička poslovnicu:

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobivaje se potpuno opreme za obrtačka i industrijska poduzeća

Očjenik na zahtjev bezplatno i bez poštarine.

Doplovanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

ANT. RADIC
NAMJEĆA DALMAT. ZLATARNA
ANT. SPLJET
Ilustrovane cijepke, sofi i staze

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
Direktna poslužba u dom i u javno lokale.
Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

Od 1878! --- Posvuda čuveni glasoviti objubljeni domaći tisk. Kod većih naručbi znatan popust.

A. THIERRY-a balsam
Ljekarnika
Jedino pravi sa zelenom duvnom iako zaštitna marka. Zakonom zaštićeno.
Svako patvaranje, oponašanje i prepredaja drugih balzama sa zavaravajućom markom progoni se kazeno po sudu i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja promuklosti, katara grla, probolja, bolesti pluća, specijalno kod infliuence, bolesti želudca, upale jetara i slezene, pomanjkanje stolice, zabolje i ostalih bolesti, trganje zglobova, opekina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 ili 1 vel. posebna boca K 6.60
Thierry-ova jedino prava oonfi-folijaka mast
sigurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otelk ozleđa, upala, abeća odstranjuje sva strana ljekosa, su došla u lijeo pa često produsretne operacij, koje su sa bolima skopčane, ljekovita kod još tako starih rana, 2 posude stjeja K 3.60
Izvor: Ljekarna „K Anđelja švara“ A. THIERRY-a u PREGRADU, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarn. drogerijama.

Ustanovljena 1891.
ISTARSKA POSUJILNICA u PULI
registrana zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz
4 1/2 %
čisto bez ikakvog odbitka.
Ustanovljena 1891.

SVOJ K SVOMU!
TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.
ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1.
preporuča se za tiskarsko, knjigovežko i galanterijsko radnje.
Solidna izradba pečata iz gume.
Imade u zalih: tiskanice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole i odvjetnike, posjednike i konzume društva, trgovačke knjige, pisane za škole, kao i sve pisarske i tiskarske potrebštine.